

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

LEGE privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru completarea Ordonanței Guvernului nr. 26/2013 privind întărirea disciplinei financiare la nivelul unor operatori economici la care statul sau unitățile administrativ-teritoriale sunt acționari unici ori majoritari sau dețin direct ori indirect o participație majoritară

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

2.1. Sursa proiectului de act normativ: co - inițiativa Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale

2.2. Descrierea situației actuale

Ordonanța nr. 26 din 21 august 2013 privind întărirea disciplinei financiare la nivelul unor operatori economici la care statul sau unitățile administrativ-teritoriale sunt acționari unici ori majoritari sau dețin direct ori indirect o participație majoritară, reglementează următoarele:

- stabilirea operatorilor economici cărora le sunt aplicabile prevederile ordonanței, la care statul deține direct sau indirect controlul;
- modalitatea de fundamentare, aprobare și rectificare a bugetelor de venituri și cheltuieli;
- stabilirea nivelului cheltuielilor care pot fi efectuate.

Cu prilejul analizei situației la nivelul unor operatori economici la care statul sau unitățile administrativ-teritoriale sunt acționari unici ori majoritari sau dețin direct ori indirect o participație majoritară, s-a constatat că este necesar ca, pentru ca acești operatori economici să fie competitivi pe termen lung, fără dependențe sau vulnerabilități generate de accesul dificil la finanțare și lipsa forței de muncă, să fie exceptați de la aplicarea prevederilor OG nr. 26/2013, în ceea ce privește fundamentarea veniturilor totale pentru anul curent la un nivel ce nu poate depăși realizările din anul precedent.

Potrivit Programului de Guvernare 2021 - 2024, aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 42/2021, asigurarea securității alimentare este o prioritate statală la care efortul bugetar și cel al actorilor relevanți din agricultură trebuie armonizat prin mecanisme clare, stimulative în respect față de populația României pentru realizarea unei producții sigure și de bună calitate.

În domeniul agriculturii unul dintre obiectivele asumate prin Programul de Guvernare 2021 - 2024 îl reprezintă echilibrarea balanței comerciale cu produse agroalimentare prin reducerea importurilor, stimularea exportului, a producției și a consumului de produse românești. În prezent, România importă o mare parte din produsele agroalimentare de consum, în timp ce exportă materii prime și produse agroalimentare cu valoare adăugată mică. Industria alimentară din România încă are decalaje semnificative în ceea ce privește valoarea adăugată a produselor agricole în raport cu capacitatea de producție.

Potrivit art. 9 din Ordonanța Guvernului nr. 26/2013 privind întărirea disciplinei financiare la nivelul unor operatori economici la care statul sau unitățile administrativ-teritoriale sunt acționari unici ori majoritari sau dețin direct ori indirect o participație majoritară, cu modificările și completările ulterioare, la fundamentarea bugetelor de venituri și cheltuieli

operatorii economici la care statul sau unitățile administrativ-teritoriale sunt acționari unici ori majoritari sau dețin direct ori indirect o participație majoritară trebuie să aibă în vedere respectarea obiectivelor de politică salarială stabilită prin legea anuală a bugetului de stat. Creșterea câștigului mediu brut lunar pe salariat se stabilește procentual din indicele de creștere a productivității muncii calculate în unități valorice sau fizice, după caz, limita procentuală maximă a creșterii câștigului mediu brut pe salariat stabilindu-se prin legea anuală a bugetului de stat. De asemenea, în situația în care gradul de realizare a veniturilor totale aprobate în bugetele de venituri și cheltuieli, în fiecare dintre ultimii 2 ani, a fost mai mic de 90%, fundamentarea veniturilor totale pentru anul curent este cel mult la nivelul realizărilor din anul precedent, fără a se lua în calcul la determinarea gradului de realizare a veniturilor rezultate ca urmare a sumelor primite de la bugetul de stat.

Legea nr. 317/2021 a bugetului de stat pe anul 2022 stabilește la art. 48 obiectivele de politică salarială pentru operatorii economici la care statul sau unitățile administrativ-teritoriale sunt acționari unici ori majoritari sau dețin direct ori indirect o participație majoritară.

Astfel, potrivit legii mai sus menționate, pentru anul 2022, operatorii economici cărora li se aplică prevederile art. 9 alin. (1) lit. b) și alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 26/2013, cu modificările și completările ulterioare, pot prevedea, în bugetul de venituri și cheltuieli, majorarea cheltuielilor de natură salarială față de nivelul programat în ultimul buget de venituri și cheltuieli aprobat conform prevederilor legale, astfel:

a) cu sumele reprezentând creșteri ale cheltuielilor de natură salarială aferente indicelui mediu de creștere a prețurilor prognozat pentru anul 2022;

b) cu sumele reprezentând creșteri ale câștigului mediu brut pe salariat datorate majorării salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată și alte cheltuieli de natură salarială, potrivit prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 1.071/2021 pentru stabilirea salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată;

c) cu sumele reprezentând creșteri ale cheltuielilor de natură salarială aferente reîntregirii acestora, pentru întregul an 2022, determinate de creșterea numărului de personal în anul 2021 ca urmare a diversificării/extinderii activității prevăzute prin acte normative;

d) cu sumele reprezentând creșteri ale cheltuielilor de natură salarială determinate de acordarea, în anul 2022, a unor creșteri salariale și bonusuri prevăzute prin acte normative sau hotărâri judecătorești și/sau de creșterea numărului de personal, în anul 2022, ca urmare a diversificării/extinderii activității prevăzute prin acte normative sau hotărâri judecătorești. De asemenea, operatorii economici pot majora în anul 2022 câștigul mediu brut lunar pe salariat în limita sumelor prevăzute mai sus, cu condiția ca indicele de creștere a acestuia să nu depășească indicele de creștere a productivității muncii calculate în unități valorice sau fizice, după caz.

Având în vedere că în perioada 2020-2021 activitatea unui număr mare de operatori economici la care statul sau unitățile administrativ-teritoriale sunt acționari unici ori majoritari sau dețin direct ori indirect o participație majoritară a fost restrânsă sau suspendată, aceștia realizând în principal numai venituri financiare, aplicarea prevederilor în vigoare privind fundamentarea și aprobarea bugetelor de venituri și cheltuieli pe anul 2022 ale operatorilor economici conduc la imposibilitatea acestora de a elabora și fundamenta un buget care să corespundă obiectivelor de operaționalizare.

Față de cele de mai sus, se impune adoptarea la nivel național a unor măsuri de ordin legislativ care să permită operatorilor economici la care statul sau unitățile administrativ-

teritoriale sunt acționari unici ori majoritari sau dețin direct ori indirect o participație majoritară care nu au obținut în ultimii doi ani venituri potrivit obiectului principal de activitate prevăzut în actele constitutive, să fundamenteze bugetele de venituri și cheltuieli, pentru anul în curs.

Arătăm faptul că, în lipsa unor măsuri urgente de ordin legislativ care să permită aprobarea bugetului de venituri și cheltuieli, există riscul de agravare a situației financiare a operatorilor economici, prin imposibilitatea acestora de a implementa politici financiare care să permită restructurarea și eficientizarea activităților în domeniile-cheie (tehnic, operațional și marketing) în paralel cu menținerea și atragerea, după caz, în funcție de necesitățile concrete, a unui personal propriu cu pregătire și experiență profesională la nivelul exigențelor domeniului respectiv.

De asemenea, neadoptarea măsurii ar putea periclita atingerea obiectivelor asumate prin Programul de guvernare 2021 - 2024, cel puțin în sectorul agroalimentar în ceea ce privește echilibrarea balanței comerciale cu produse agroalimentare prin reducerea importurilor, stimularea exportului, a producției și a consumului de produse românești.

Siguranța alimentară reprezintă preocuparea permanentă a tuturor statelor europene, și nu numai, care trebuie să identifice pârghii viabile pentru ca sectorul agricol și al industriei alimentare să își păstreze capacitatea de a furniza populației cantități suficiente de produse agroalimentare de calitate superioară și într-o gamă sortimentală diversificată.

În acest context, trebuie accelerată coordonarea și îmbunătățită planificarea pentru situații de urgență, în vederea pregătirii Statului Român de a gestiona riscurile ce pot amenința lanțurile alimentare și securitatea alimentară în România, în perioada unor situații de criză generate de calamități naturale, dezastre, conflicte militare, epizootii, pandemii, raportate de întreg spectrul de amenințări, inclusiv hibride.

Abordarea acestui plan esențial pentru îmbunătățirea nivelului de pregătire pentru situații excepționale, de tipul celor menționate mai sus, se bazează pe colaborarea dintre toate entitățile publice inclusiv prin intermediul întreprinderilor publice cu capital integral/majoritar de stat, sens în care acestea trebuie operaționalizate.

Instituirea, în cel mai scurt timp, a unui cadru legal și a unor mecanisme de exceptare de la regula privind respectarea obiectivelor de politică salarială stabilită prin legea anuală a bugetului de stat a operatorilor economici prevăzuți ca subiect activ de Ordonanța Guvernului nr. 26/2013, care au avut activitatea restrânsă sau suspendată în perioada 2020-2021, va asigura, în mod unitar și profesionist, securitatea alimentară, putând sprijini politica agricolă pentru restabilirea rapidă a stării de normalitate.

Pentru a garanta interesele tuturor operatorilor economici prevăzuți de Ordonanța Guvernului nr. 26/2013, se impune instituirea unui cadru legal în vederea creării posibilității majorării cheltuielilor de natură salarială față de nivelul programat în ultimul buget de venituri și cheltuieli aprobat conform prevederilor legale.

Luând în considerare că nepromovarea prezentului act normativ în regim de urgență poate avea consecințe nefavorabile asupra capacității de producție, procesare, stocare a produselor agricole și alimentare de către operatorul economic din sectorul agricol cu capital integral de stat și, implicit, asupra securității alimentare a populației României, coroborat cu faptul că elementele menționate anterior vizează interesul public general și definesc un context excepțional care nu putea fi previzionat și care constituie o situație extraordinară a cărei reglementare nu poate fi amânată, se impune adoptarea de măsuri imediate pe calea ordonanței de urgență, pentru a se asigura o activitate economică

echitabilă pentru operatorii economici la care statul sau unitățile administrativ-teritoriale sunt acționari unici ori majoritari sau dețin direct ori indirect o participație majoritară, în sensul prevederilor Cartei Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene care prevede libertatea de a desfășura o activitate comercială, recunoscută în conformitate cu Dreptul Uniunii și cu legislațiile și practicile naționale, în acord cu obiectivele de politică salarială.

Având în vedere cele prezentate mai sus, în contextul economico – financiar și geopolitic intern și internațional, sub presiunile exercitate de criza economică post – pandemică apreciind că există riscul ca și alți operatori economici, la care statul sau unitățile administrativ-teritoriale sunt acționari unici ori majoritari sau dețin direct ori indirect o participație majoritară, să își restrângă și/sau suspende activitatea, ceea ce va determina imposibilitatea în anii următori să își aprobe bugetele de venituri și cheltuieli, se impune adoptarea prezentului act normativ.

2.3. Schimbări preconizate

Proiectul de ordonanță de urgență propune completarea Ordonanței Guvernului nr. 26/2013, aprobată cu completări prin Legea nr. 47/2014, cu modificările și completările ulterioare, respectiv la art. (2) după lit. d) se introduce o nouă literă, lit. e), art. (7), după alineatul (1) se introduc două noi alineate, alineatele (1¹) și (1²), iar, la art. (9) după alineatul (2) se introduc două noi alineate, alineatele (2¹) și (2²).

2.4. Alte informații*)

Nu este cazul

Secțiunea a 3-a **Impactul socioeconomic**

3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

Proiectul de act normativ urmărește restructurarea și eficientizarea activităților în domeniile-cheie (tehnic, operațional și marketing) în paralel cu menținerea și atragerea, după caz, în funcție de necesitățile concrete, a unui personal propriu cu pregătire și experiență profesională la nivelul exigențelor domeniului respectiv.

3.2. Impactul social

Asigurarea continuității în desfășurarea activităților în cadrul operatorilor economici la care statul sau unitățile administrativ-teritoriale sunt acționari unici ori majoritari sau dețin direct ori indirect o participație majoritară, precum și menținerea locurilor de muncă.

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Nu este cazul.

3.4. Impactul macroeconomic

3.4.1. Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Garantarea intereselor tuturor operatorilor economici la care statul sau unitățile administrativ-teritoriale sunt acționari unici ori majoritari sau dețin direct ori indirect o participație majoritară și evitarea oricărei situații incerte în ceea ce privește activitatea acestora.

3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Nu este cazul.

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Nu este cazul

3.6. Impactul asupra mediului înconjurător

Nu este cazul.

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Nu este cazul

3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Nu este cazul.

3.9. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

- în mii lei (RON) -						
Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
1. buget de stat, din acesta:	-	-	-	-	-	-
1. impozit pe profit						
2. impozit pe venit						
1. bugete locale	-	-	-	-	-	-
1. impozit pe profit						
1. bugetul asigurărilor sociale de stat:	-	-	-	-	-	-
1. contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (Se va menționa natura acestora.)	-	-	-	-	-	-
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
1. buget de stat, din acesta:	-	-	-	-	-	-
1. cheltuieli de personal						
2. bunuri și servicii						
1. bugete locale:	-	-	-	-	-	-
1. cheltuieli de personal						
2. bunuri și servicii						
1. bugetul asigurărilor sociale de stat:	-	-	-	-	-	-
1. cheltuieli de personal						
2. bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (Se va menționa natura acestora.)	-	-	-	-	-	-
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat						
b) bugete locale	-	-	-	-	-	-
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-

4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: 1. fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată; 2. declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.						
4.8. Alte informații Nu este cazul						

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

5.1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ
Nu este cazul;
5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice
Nu este cazul.
5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)
Nu este cazul.
5.3.1. Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE
Nu este cazul.
5.3.2. Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE
Nu este cazul.
5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene
Nu este cazul.
5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate
Nu este cazul.
5.6. Alte informații
Nu este cazul.

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative
Nu este cazul.
6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate
Proiectul de act normativ a fost supus dezbaterii în Comisia pentru Dialog Social din Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale.
6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale
Nu este cazul.

6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

a) Asociația Municipiilor din România

Nu este cazul

6.5. Informații privind avizarea de către:

a) Secretariatul General al Guvernului

b) Consiliul Concurenței

Consiliul Concurenței a transmis punct de vedere prin adresa nr. RG/8723/2022.

Proiectul prezentului act normativ a fost avizat de către Consiliul Legislativ prin avizul nr. 963/2022 și de Consiliul Economic și Social prin avizul nr. 5376/2022.

6.6. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

Au fost respectate prevederile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată.

Acțiunea de informare s-a realizat prin afișarea proiectului pe site-ul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, www.madr.ro, la data 07.06.2022.

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Nu este cazul.

Secțiunea a 8-a

Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ

Proiectul de act normativ se implementează de operatorii economici la care statul sau unitățile administrativ-teritoriale sunt acționari unici ori majoritari sau dețin direct ori indirect o participație majoritară.

8.2. Alte informații

Nu este cazul.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru completarea Ordonanței Guvernului nr. 26/2013 privind întărirea disciplinei financiare la nivelul unor operatori economici la care statul sau unitățile administrativ-teritoriale sunt acționari unici ori majoritari sau dețin direct ori indirect o participație majoritară, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM - MINISTRU

NICOLAE-IONEL CIUCĂ

